

Nội dung bài viết

1. [Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Cây khế \(Kết nối tri thức\)](#)

Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Cây khế (Kết nối tri thức)

Trước khi đọc

Câu hỏi (trang 31 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- Ngoài đảo hoang đó có thể có những hang động chứa nhiều vàng bạc, đá quý đủ màu sắc lấp lánh,...

Đọc văn bản

Gợi ý trả lời câu hỏi trong bài đọc:

1. Theo dõi: Thời gian, địa điểm diễn ra câu chuyện có gì đặc biệt?

- Thời gian: ngày xưa, ngày xưa.

- Địa điểm: một nhà kia.

2. Dự đoán: Điều gì sẽ xảy ra tiếp theo?

- Chim sẽ báo đáp lại vợ chồng người em vì họ đã cho chim ăn khế chín.

3. Tưởng tượng: Một hang lớn đầy vàng, kim cương, thủy tinh, hổ phách, ... trông thế nào?

- Một hang lớn đầy vàng, kim cương, thủy tinh, hổ phách, ... trông lấp lánh, đầy màu sắc.

4. Dự đoán: Cái túi của vợ chồng người anh sẽ gây ra điều gì?

- Cái túi quá to nên khi đựng đầy vàng và kim cương chim sẽ bay lượn khó khăn, có thể dẫn đến kết cục xấu.

Sau khi đọc

Nội dung chính:

Truyện kể về hai anh em nọ khi cha mẹ mất để lại gia tài thì người em chỉ được 1 cây khế và túp lều nhỏ. Cho đến khi chim ăn khế và trả ơn bằng vàng thì người anh lại

sinh lòng tham lam. Tuy nhiên, khi người anh cũng được chim chở đi trả công bằng vàng thì vì chính sự tham lam này đã làm người anh rơi xuống biển. Đây là câu chuyện về bài học đôn đáp nghĩa, niềm tin ở hiền sẽ gặp lành và may mắn của nhân dân.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc:

Câu 1 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- “*Cây khế*” kể về chuyện người em hiền lành được báo đáp xứng đáng và người anh tham lam phải chịu kết cục thảm khốc khi cùng được chim trả công sau khi ăn khế. Đây là câu chuyện về bài học đôn đáp nghĩa, niềm tin ở hiền sẽ gặp lành và may mắn của nhân dân.

- Em thích nhất chi tiết chim đưa người em đến đảo hoang ngoài biển với nhiều loại đá quý, vàng bạc, kim cương lấp lánh, đủ màu sắc.

Câu 2 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

Tóm tắt truyện “*Cây khế*” :

Ngày xưa ở một nhà kia có hai anh em, cha mẹ mất sớm để lại cho một khối gia tài. Vợ chồng người anh tham lam giành hết chỉ chừa lại cho người em một gian nhà lụp xụp, trước cửa có một cây khế ngọt. Vợ chồng người em chăm chỉ làm ăn và chăm sóc cây khế chu đáo. Đến mùa khế ra rất nhiều quả. Bỗng một hôm có con chim lạ đến ăn khế. Vợ chồng người em than thở và chim lạ liền bảo người em may túi ba gang để chim trả ơn. Hôm sau, chim đưa người em ra đảo lấy vàng và trở về. Từ đó, người em trở nên giàu có. Người anh hay tin, lân la đến dò hỏi và đổi cả gia tài của mình để lấy túi ba gang cùng cây khế. Đến mùa khế chín, chim đại bàng lại đến và cũng ngờ ý sẽ trả ơn. Người anh vì tham lam nên đã may túi to để đựng được nhiều vàng. Trên đường đi lấy vàng vì quá nặng nên người anh đã bị rơi xuống biển và chết.

Câu 3 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- Từ ngữ chỉ không gian – thời gian trong truyện cổ tích “*Cây khế*”:

+ Thời gian: *ngày xưa ngày xưa*.

+ Không gian: *ở một nhà kia*.

- Ý nghĩa: có ý phiếm chỉ không gian, thời gian xảy ra câu chuyện, nhằm đưa người đọc vào thế giới hư cấu thuận lợi hơn.

Câu 4 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- Con chim đưa hai anh em ra đảo hoang là con vật kì ảo. Vì nó mang 1 số đặc điểm như:

+ Biết nói tiếng người: “*Ăn một quả, trả cục vàng, may túi ba gang, mang đi mà đựng!*”

+ Có phép thần kì, biết chỗ cất giấu của cải, vàng bạc, kim cương,...

Câu 5 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- Câu nói của con chim lớn: “*Ăn một quả, trả cục vàng, may túi ba gang, mang đi mà đựng!*” là câu có vần, dễ thuộc, dễ nhớ.

- Ngày nay, câu “*ăn một quả, trả cục vàng*” hay “*ăn khế, trả vàng*” cũng thường được nhân dân dùng để chỉ một việc làm được trả công hậu hĩnh, có kết quả tốt đẹp.

Câu 6 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

- Điều kì diệu ở đảo xa: trên đảo toàn đá trắng, đá xanh, đá đỏ, đá ngũ sắc, ... toàn những thứ đá trong như thủy tinh và hồ phách đủ các màu. Có hang sâu và rộng, ngoài cửa có nhiều vàng và kim cương.

- Điều kì diệu này đã giúp cho vợ chồng người em dần trở nên giàu có.

Câu 7 (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

<p>Nhân vật</p> <p>Đặc điểm</p>	<p>Người anh</p>	<p>Người em</p>
<p>Hành động</p>	<p>+ Lười biếng, bao nhiêu công việc khó nhọc đều trút cho vợ chồng em.</p> <p>+ Chiếm hết của cải, ruộng vườn chỉ để lại cho em một gian nhà lụp xụp và 1 cây khế ngọt.</p> <p>+ Thấy chim lạ đến thì hốt hải chạy ra.</p> <p>+ Tru tréo lên: “<i>Cả nhà tôi trông vào cây khế, bây giờ chim ăn ráo ăn tiệt thì tôi cây vào đâu</i>”.</p> <p>+ Cuống quýt bàn cãi may túi. Mới đầu định mang nhiều túi nhưng sợ chim không ưng</p>	<p>+ Thức khuya, dậy sớm, cố gắng làm lụng.</p> <p>+ Không ta thán.</p> <p>+ Đợi cho chim ăn xong bay đi mới lên cây hái.</p> <p>+ Người vợ nói: “<i>Ông chim ơi, ông ăn như thế còn gì là khế của nhà cháu nữa! Cây khế nhà cháu cũng sắp hết quả rồi đấy, ông ạ!</i>”</p>

	<p>nên chỉ may 1 túi nhưng to gấp 3 lần túi của người em.</p> <p>+ Người chồng tốt ngay lên lưng chim còn người vợ vái lấy, vái để chim thẩn.</p> <p>+ Hoa mắt vì của quý. Vào trong hang lại càng mê mẩn tâm thẩn, quên đói, quên khát, cố nhặt vàng và kim cương cho thật đầy tay nải, dấn cả vào ống tay áo, ống quần, lê mãi mới ra khỏi hang. Đặt tay nải dưới cánh chim rồi lấy dây buộc chặt vào lưng chim và cổ mình.</p>	<p>+ Nghe lời chim may một túi vải, bèo dục, bèo gang vừa đúng ba gang.</p> <p>+ Trèo lên lưng chim.</p> <p>+ Thấy hang sâu và rộng không dám vào chỉ dám nhặt ít vàng, kim cương ở ngoài rồi ra hiệu cho chim bay về</p>
Kết cục	<p>Vì mang nặng lại gặp cơn gió mạnh nên chim và người anh đầu rơi xuống biển. Người anh bị sóng cuốn đi mất.</p>	<p>Chim đưa người em về đến nhà. Từ đấy, hai vợ chồng người em trở nên giàu có.</p>

Câu 8. (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

Từ những kết cục khác nhau đối với người anh và người em, tác giả dân gian muốn gửi gắm bài học:

- + Cần phải luôn chăm chỉ, cần mẫn lao động thì mới có được thành quả tốt
- + Hiền lành, tốt bụng thì sẽ được đền đáp xứng đáng.
- + Quá tham lam thì sẽ phải gánh chịu hậu quả.
- + Hãy giúp đỡ người khác khó khăn hơn mình.

Viết kết nối với đọc

Bài tập (trang 35 SGK Ngữ văn 6 Tập 2 mới)

Tưởng tượng một kết thúc khác cho truyện “*Cây khế*”. Viết đoạn văn (khoảng 5-7 câu) kể về kết thúc đó.

Đoạn văn tham khảo:

Sau khi bị rơi xuống biển, người anh trôi dạt vào bờ. Tỉnh lại được người dân cứu giúp và đưa trở về nhà trong tình trạng thê thảm. Từ đó, người anh hiểu ra hậu quả do thói tham lam gây nên và sống tử tế, nhân hậu hơn. Chứng kiến người anh đã thức tỉnh, người em trai hết lòng giúp đỡ anh vực dậy, cùng nhau chia ruộng đất, lao động cần mẫn, chăm chỉ và yêu thương nhau hơn xưa. Thấm thoát cả hai anh em cùng trở

nên khá giả. Họ đã bàn với nhau để dành một phần riêng thóc gạo giúp đỡ những người nghèo khổ. Tiếng lành đồn xa, ai ai cũng yêu quý hai anh em nhà ấy.